

ΕΥΤΕΡΗ

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ME

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΙΑΣ.

Φυλ. B'. Έκδίδεται δις τοῦ μηνός. Ἐποχή Αθήνας τὴρ 15. Σεπτεμβρίου 1847. Τόμος A'.

Η ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΙΣ ΤΗΣ ΑΡΕΣΔΑΣ.

Κατὰ τὰ 1813 δὲ Ναπολέων εἶχε φέρει εἰς Δρέσδαν τὴν καθέδραν του, — πρὸ δύο ἡμέρων θάλαττον οὐαὶ ἐλέγομεν τὴν καθέδραν του κόσμου. Ἐγδεδυμένος τὴν διστηράν στρατιωτικήν του στολὴν, τὸν περιφήμονον στακτηρὸν ἐπενδύτην του, κεκλεισμένον ἀγνῶθεν ἔως κάτω, καὶ ἐπ' αὐτοῦ ἐμπεπορημένον ἔχων τὴν σπάθην του, εἰς δὲ τὰς χεῖρας κρατῶν τὸν τρίπυχον πιλόν του, ἐθάδιζεν ἀνησύχως εἰς τὸν θάλαμόν του, καὶ εἰς τὸ σκυθρωπόν του μέτωπον ἐφαίνοντο σημεῖα Ψυχικῆς πάλης, ὡς εἰς ζοφερὸν οὐρανὸν ἀπαίσιος ἀντανάκλασις μηνύει τὸν κρυπτὸν θυέλλης βρατσόν, καὶ προσαγγέλλει τὴν ἔκρηξιν. Ἔνιοτε οἱ δᾶξεις δρθαλμοί του ἐτόξευον βλέμματα, ὡς θέλοντα γὰρ διεισδύστων εἰς τὴν σκοτίαν τοῦ μέλλοντος, ἀλλοτε νέφη βαθείας σκέψεως ἐσωρεύοντο ἐπὶ τῶν συνεσταλμένων ὅφρων του, ἀλλοτε τὰ χεῖλη του διεστελλεν, ὡς λέοντος, ἄναρθρος ψιθυρισμὸς περιφρονήσεως καὶ δργῆς, καὶ ἀλλοτε πάλιν ἔκφρασις ἀπαιδήσεως καὶ πρὸς ἑαυτὸν δυσπιστίας ἐφαίνετο λόγουσα τοῦ προτώπου του τὸν τεταμένους μυῶνας· διότι αἱ ἡμέραι τοῦ Μαρέγκου καὶ τῆς Αὐστερόλικης εἶχον ἡδη παρέλθει, καὶ πρὸ πολλοῦ· διότι τοῦ ἀετοῦ τὰς πτέρυγας περιέκαυσε τῆς Μόσχας ἡ πυρκαϊά, καὶ τοὺς ὄνυχάς του κατέψυξαν τοῦ σκυθικοῦ χειμῶνος οἱ πάγοι.

Οἱ Ναπολέων ἐφαίνετο περιμένων ἀγυπτομόνως τινά. Μετὰ πᾶσαν δεκάδα ὥμητων ἵστατο, καὶ ἡτενίζε τὸ ἐπικοσμοῦν τὴν ἑστίαν πολυτελές ὕρολόγιον, διπερ δρματικός, ὡς δὲ καιρός, ὡς ἡ φύσις, ἐθάδιζε τακτικῶς καὶ ἡρέμως, ἀδιαφοροῦν διὰ τῶν ἀνθρώπων τοὺς περιπατημόδους καὶ τὰ πάθη. Ἀπὸ δὲ τοῦ ὕρολογίου ἐπέστρεψεν εἰς τὸν χάρτην, τὸν ἡπλωμένον ἐπὶ τοῦ γραφείου του, διεμέτρα δι' ἐνδεῖς βλέμματος τὴν Εὐρώπην. διέγραψε μὲ τὸν δάκτυλον γραμμὴν ἐπ' αὐτῆς, καὶ μεταφέρων ἐπειτα τὸν δάκτυλον εἰς τὸ μέτωπον, ἐπανελάμβανε τὸ ἀνήσυχον βάδισμά του.

Τὸ ὕρολόγιον ἐκτύπησε μεσημέριαν. Ἐν τῷ ἀμα-

ἡ θύρα ἡγούμηνη, καὶ διαγγελεῖς τῆς ὑπηρεσίας ἀνήγγειλε — τὸν Κόμητα Μεττερνίχον. Τοῦ αὐτοκράτορος ἡ καρδία ἐσκίρτησεν, ὡς ὅταν ἦκουε τὸ πρῶτον σάλπισμα ἐπισήμου του τινὸς μάχης.

Οἱ πρὸς ἐπτὰ καὶ τριάκοντα ἡδη ἐτῶν πρωθυπουργῶν τῆς Αὐστριακῆς αὐτοκρατορίας, εἰναι μέχρι τοῦδε ἀκόμη μορφῆς εὐγενοῦς καὶ ἐπιδεικτικῆς. Οἱ τρόποι του εἰσὶ θελκτικῶτατοι, καὶ ἀριστοκρατικὴν ἀποπνέοντες χάριν, διότι ἡ οἰκογένεια τῶν Μεττερνίχων εἶναι μία τῶν ἀρχαιοτάτων καὶ εὐγενεστάτων ἐν Αὐστρίᾳ, διπρέψασα μάλιστα εἰς τοὺς κατ' Οθωμανῶν ἀρχαίους πολέμους. Ἡ συνδιάλεξίς του, δι' ἀστερότητος ἐπιπάσσουσα τὴν ἐμβρίθειαν, καὶ διὰ παντοίων ἀναμνήσεων, διὰ σπουδαίων ποικιλομένη γνώσεων, ἀρέσκει συγχρόνως, ἐλκύει καὶ πείθει. Ἄν δὲ κέκτηται εἰς μέγαν ἀκόμη βαθμὸν τὰς ἰδιότητας ταύτας δ Μεττερνίχος ἡδη, ὅταν βαίνῃ τὸ τέταρτον καὶ ἔβδομηκοστὸν τῆς ἡλικίας του ἔτος, πολλῷ δὴ μᾶλλον ἐπρεπε νὰ διαπρέπῃ ἐπ' αὐταῖς τότε, διε μόλις ἡν τεσσαρακοντούητης. Διὰ τοῦτο, καὶ διότι ἡ μεγαλοφύΐα διορᾶ τὴν μεγαλοφύΐαν, δ Ναπολέων ἔβλεπε πάντοτε μετὰ χαρᾶς τὸν Μεττερνίχον πλησίον του, ἐνετέρπετο εἰς τὴν συναναστροφήν του, καὶ ποτὲ δὲν ἡδιαφόρει περὶ τῆς γνώμης του, ἐνοῶν δὲν ὡς αὐτὸς ἡν δ μόνος δυνάμενος διὰ τῆς Γαλλίας νὰ κατακτήσῃ τὸν κόσμον, ἐκεῖνος ἡν δ μόνος δυγάμενος διὰ τοῦ Γερμανισμοῦ νὰ τὸν ἐμποδίσῃ.

Κατ' ἐκείνην δὲ τὴν ἡμέραν τὸν ἐδέχθη μετὰ χαρᾶς ἔτι μεγαλητέρας, καὶ τοσαύτης φιλικῆς προσημίας, ὡςτε ἐδύνατο ἴσως νὰ ἐκληφθῇ ὡς ἐπίδειξις, καὶ παραβλέψας τὴν αὐστηρότητα τῆς ἔθμοταξίας, ἐις ἡς σπανίως ἐστεργε τὰ δεσμά, προσῆλθε πρὸς αὐτὸν μὲ μειδιῶντα τὰ χεῖλη, χωρὶς νὰ περιμείνῃ τοὺς τρεῖς προσκυνισμούς καὶ τὰ εἰθισμένα βήματα, καὶ λαμβάνων αὐτὸν ἐκ τῆς χειρός,

— Φίλτατε Μεττερνίχε, τῷ εἴπε, γράψε εἰς τὸν πενθέρόν μου διτὶ δὲν ἐδύνατο τραγωτερὸν νὰ μοι δώσῃ τῆς ἀγάπης του δεῖγμα, παρὰ στέλλων. Σὲ νὰ τὸν ἀντιπροσωπεύσῃς πλήσιον μου.

— Μεγαλείστατε, ἀπεκρίθη δ πρωθυπουργὸς τῆς Αὐστρίας μετὰ σχήματος ἐκφράζοντος εἰλικρινὲς σέβας· — τοῦ ἡγεμόνος μου αἱ μέγισται πρὸς ἐμὲ ἐνεργε-

σίας εἰσὶν αἱ εὐκαιρίαι ὅσας μοὶ χορηγεῖ ὅπως συνδιαλέγωμαι μετὰ τοῦ κρατοῦντος εἰς χεῖράς του τὴν τύχην τῆς Εὐρώπης. Ἐκάστη μου λέξις, ἡτοις τυγχάνει τῆς εὐμενοῦς Τῆς ἐγκρίσεως, μοὶ φαίνεται ὡς νὰ ἐπενεργῇ ἐφ' ὅλου τοῦ ἀνθρωπίνου γένους. Χαίρω δὲ πρὸ πάντων ὅταν, ὡς τώρα, ἔρχωμαι καλῶν ἄγγελος, καὶ ἐπομένως μετὰ τίνος πιθανότητος διὰ θέλω εἰσθαι εὐπρόσδεκτος.

ΜΕΤΤΕΡΝΙΧΟΣ, Πρωθυπουργὸς τῆς Αὐστρίας.

Καὶ ταῦτα λέγων ἐνεχείρισε εἰς τὸν Ναπολέοντα αὐτέγραφον ἐπίστολὴν τοῦ Φραγκίσκου, συνιστῶντος αὐτὸν ὡς πληρεξούσιον διὰ νὰ διαπραγματευθῇ.

— Εἰσαὶ πάντοτε, ἀγαπητὲ κόρμη, εὐπρόσδεκτος παρ' ἐμοὶ, ἀπεκρίθη δ Ναπολέων, ἐπίθυμῶν γ' ἀναβάλῃ τὴν ὥραν τῶν συζητήσεων μέχρις οὖν στρώση μὲ ἄγνη τὴν πρὸς αὐτὰς ἄγουσαν. — Ἀφ' ἣς στιγμῆς σ' ἐγνώρισα κατὰ πρῶτον, δὲν σ' ἔκρωψα πόσον ἐκέρδισας τὴν καρδίαν μου. Ποσὸν ἔτος ἤλθες κατ' ἀρχὰς εἰς τὰ Παρίσια;

— Εἰς τὰ 1806 ἐπεφορτίσθην γ' ἀντιπροσωπεύσω τὴν Αὐστρίαν παρὰ τῇ Υμετέρᾳ Μεγαλειότητι.

— Ναὶ, ναὶ, ἐνθυμιοῦμαι πόσον νέος μ' ἐφάνης τότε, ὥστε γ' ἀντιπροσωπεύης τόσον γηραιὸν κράτος.

— Τὴν αὐτὴν ἡλικίαν εἶχεν ἡ Υμετέρα Μεγαλειότης εἰς τοῦ Μαρέγγου τὴν μάχην.

— Τὸ ἀληθὲς εἶναι διὰ ησουν νέος τὴν ὅψιν, ἀλλὰ γέρων τὰς φρένας. Εἰς τὸν πολιτικὸν κόσμον ησουν ἄγνωστος τότε ἀκόμη, καὶ αὐτη ἦν ἡ πρώτη σου εἰσοδος. Εἶχα μάθει διὰ εἰς τὴν σύνοδον τῆς Ραστάρης κατεῖχες ἀπλοῦ γραμματέως θέσιν, καὶ διὰ σ' ἔβλεπα λαμπρὸν, φιλόκοσμον, φιλοσκάμμονα, ἐμφανίζομενον καὶ διαπρέποντα ἐπὶ κομψότητι καὶ πολυτελείᾳ εἰς δλας τὰς ἑορτὰς τῆς αὐλῆς, πτερυγίζοντα περὶ τὰς καλὰς δλας, καὶ ταράττοντα τῶν σωφρονεστέρων τὰς κεφαλὰς, σὲ διμόλογῶν διὰ εἰσιστα κατ' ἀρχὰς, καὶ εἴπα: 'Ιδού εὐάρεστος διπλωμάτης. Μ' αὐτὸν δὲν θὰ ἔχωμεν δυσκολίας.

— Ἐλπίζω διὰ ἐδίκαιωσα ἔκτοτε τὴν τοιαύτην περὶ ἐμοῦ κρίσιν.

— Μάλιστα, ἀπεκρίθη δ Ναπολέων γελῶν, ἀλλ' ὅχι καθ' ἥ, σημασίαν τῇ ἔδιδα τότε. Μετ' διάγονον διέκρινα ὑπὸ τὸν λαμπρὸν φλοιὸν τὸν ἀληθῆ πυρῆνα, ὑπὸ

τὴν ἐλαφρὰν χάριν τὸν ἐμβριθῆ νοῦν. "Οσοι μὲ περιεστοίχιζον, κατὰ τὰ συμφέροντα καὶ τὴν θέσιν των, ἡ ἔχλινον μέχρι γῆς ἐμπρός μου, καὶ μὲ ἔξυψουν μέχρι τοῦ οὐραγοῦ, ἡ μ' ἐσυκοφάντουν χωρὶς νὰ δύνανται νὰ μ' ἐννοῶσι, καὶ μ' ἐρράδιούργουν χωρὶς νὰ δύνανται νὰ μὲ βλάψωσιν ἐγὼ δὲ τοὺς ἐκράτουν δλους δμοῦ εἰς τὴν παλάμην μου, καὶ τοὺς ἐπαγγείας ὡς νευρόσπατασα. Πίστευσε, φίλτατε Μεττερνίχε, ἡ μικρότης τῶν ἀνθρώπων πολλάκις μ' ἐνέπνεεν ἀηδίαν, καὶ ἡ εὐκολία τῆς νίκης μου, κόρον. "Οταν σὲ εἶδα διερῶντα ὡς οὐδεὶς ἄλλος τὰ σχέδιά μου, παρακολουθοῦντά με βῆμα πρὸς βῆμα, σὲ ἐτίμησα ὡς ἐπίφοβον ἀνθρωπὸν, σὲ ἡγάπησα ὡς πολύτιμον σύμμαχον δταν μὲ ἐβοήθεις, καὶ σὲ ἐστερέα ὡς ἄξιον ἀνταγωνιστὴν δταν μὲ ἐπολέμεις.

— Εδυχῶς δ' ἐμὲ, τὰ χρέα μου σπανίως μοὶ ἐπέβαλον τὴν εἰς τὴν καρδίαν μου ἐπαχθῆ ταύτην αἵρεσιν.

— Ναὶ, ναὶ, ὡς τώρα καὶ ἀν διεφωνοῦμεν ἐνίστε, συνεβίβασθημεν δμως ἐκάστοτε μέχρι τέλους, καὶ ἐχωρίσθημεν, ἐλπίζω, πάντοτε καλοὶ φίλοι.

— Ἀναμφισβόλως, ἀπεκρίθη μειδῶν δ Μεττερνίχος — καὶ δταν ἀνεχώρηστό τότε ἀπὸ τὰ Παρίσια, ἀνεπόλουν μετὰ πλείστης εὐγνωμοσύνης τὴν εὐμενῆ πρὸς ἐμὲ φιλοφροσύνην τῆς Υμετέρας Μεγαλειότητος κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς τριετοῦ μου διατριβῆς.

— Καὶ ἡ μνήμη αὗτη, — σᾶς ἐννοῶ, κύριε Κόμη, — σᾶς παρηγόρει δπωσοῦν δτὰ τὸν διλίγον ἀπότομον τρόπον τῆς ἀποπομπῆς σας.

— Δὲν παραπονοῦμαι, Μεγαλειότατε, ποσῶς δ' αὐτὸν. "Οταν ἡ μάκρυνσί μου ἐνομίσθη πολιτικὴ ἀνάγκη, μοὶ ἐπέμψατε εὐμενῶς τὸν ὑπουργὸν σας νὰ μοὶ τὴν ἀναγγείλῃ περίποιηκάτατα, καὶ ἀπῆλθον ἐντίμως συνοδεύμενος μέχρι τῶν δρίων ὑφ' ἐνδεᾶξιωματικοῦ.

— Φίλτατε Μεττερνίχε, — ἀπεκρίθη δ Ναπολέων, λαμβάνων αὐτὸν ἐκ τῆς χειρὸς, καὶ προσποιούμενος δτε τῷ δμολογεῖ δτε, δ Μεττερνίχος πρὸ πολλοῦ ἐγγρίζε,

— πρὸς σὲ δὲν προσποιοῦμαι ποτὲ. Τὴν φιλοφροσύνην κατ' ἐκείνην τὴν περίστασιν τὴν χρεωστεῖς ὅχι εἰς ἐμὲ, ἀλλ' εἰς τὸν Φουσέον ἐγὼ, σὲ τ' δμολογῶ, εἰμην ἐναντίον σου προκατειλημμένος. "Ἐνδιμίζα δτι μ' ἐπαίζεις τὸν Θεμιστοκλῆν, καὶ ἐν ᾧ αἱ διατοινώσεις σου διεμαρτύροντο περὶ εἰρήνης, ἡ αὐλῆς σου ώπλιζετο, καὶ μ' ἐκηρύξατε τὸν πόλεμον, καθ' ὅν καιρὸν ἡγωνίζομην ἐν Ἰστανίδ. "Ἐνδιμίζα δτι μὲ συνηπάτεις ματῇ των, ἡ μᾶλλον δτε ησουν δ πρωτουργὸς τοῦ πολέμου, καὶ ἐπέστρεψα εἰς τὰ Παρίσια, φρενητιῶν ἐναντίον σου, καὶ, σοὶ τ' δμολογῶ, ἔδοσα διαταγὰς αὐτηρᾶς. "Ο Φουσέος καλῶς ποιῶν παρήκουσεν ἡ ἐκδλασε τὴν διαταγὴν τῆς δργῆς μου. Εἶχα ἀδίκον δποπτεύσας σε, ὡς ἀπέδειξαν αἱ ἐκτοτε διηγενεῖς σου προσπάθειαι δηρέ τῆς εἰρήνης.

— Καθὼς καὶ ήμεις εἰχομεν ἀδίκον πολεμήσαντες, ὡς ἀπέδειξαν ἡ ἐν Βαγράμ ἡττα μας.

— "Επειτα ἐνθυμεῖσαι ἀν δηρκεσεν ἡ ψυχρότης μου. Πόσος καιρὸς παρῆλθε, καὶ σὲ εἶδα περιχαρῶς πάλιν ἐπανελθόντα εἰς τὰ Παρίσια!

— Βραχύτατος καιρὸς, δσος χρειάζεται εἰς τὴν Μεγαλειότητά Σας δτὰ νὰ πολεμήσῃ καὶ νὰ νικήσῃ.

— Εἰπὲ καὶ νὰ κινδυνεύσῃ νὰ νικηθῇ. Διότι ἀν ἐχης τὴν γενναιότητα γ' ἀποσιωπᾶστὴν ήμεραν τῆς Εσλίγγης, ἐγὼ δὲν ἔχω τὴν μικρότητα νὰ τὴν λησμονῶ.

— Ενδεξότερος, Μεγαλειότατε, εἶναι δ νικῶν νικητάς.

— Εφιλογεικήσαμεν καὶ τότε πολὺ, ἐπαγέλαθεν δ νικῶν νικητάς.

Ναπολέων, καὶ ἐγνώρισα ὅτι προτιμώτερον δί' ἐμὲ εἶναι νὰ μάχωμαι μὲ τὸν πρίγγιπα Κάρολον, παρὰ μὲ τὸν κόμητα Μεττερνῖχον. Ἀλλ' ἔχωρισθημεν φίλοτεροι ἀπὸ πάντοτε, καὶ συνωμαλογήσαμεν τὴν εἰρήνην τῆς Βιέννης κατὰ τὴν ἑδικήν μου καὶ κατὰ τὴν ἑδικήν σου ἐπιθυμίαν.

— Καὶ κατὰ τὰς ἀξιώσεις τῶν περιστάσεων, προσέθηκε λεπτῶς μειδῶν δὲ Μεττερνῖχος.

— Ἡ συνθήκη ἐκείνη ἦν ἡ ἔκφρασις τοῦ κοινοῦ μας συστήματος: Ἐνώπιος ἀμοιβαία καὶ ὑποστήριξις τῆς Γαλλίας καὶ τῆς Αὐστρίας. Τὸ σύντημα τοῦτο, δὲ νοῦς σου τὸ ὠρίμαστε, κόρη, καὶ ἡ καρδία μου τὸ ἡσπάσθη.

— Καὶ τὸ ἔκύρωσαν, ἐπρόσθετεν δὲ Μεττερνῖχος, δεσμοὶ γλυκύτεροι πάσης συνθήκης.

— Καὶ τούτους, εἶπεν δὲ Ναπολέων, ἀναγνωρίζω προθυμίας ὅτι σὺ, κόρη, ἔχαλκευεσας. Ὅψωθες εἰς τὴν πρωθυμούργιαν . . .

— Καὶ εἰς ταῦτην, ὑπέλαβεν δὲ Μεττερνῖχος, ἀποκρινόμενος εἰς τοὺς ἑστάτους λόγους τοῦ Αὐτοκράτορος, — ἀναγνωρίζω εὑγνωμόνως ὅτι μὲ ὑψωτεν ἡ μεστεία τῆς 'Υ. Μ.

— Ἐγκατέλιπας τὸν πατέρα σου ἀντικαταστάτην σου ἐν Βιέννῃ, καὶ ἥλθες ἄγγελος χαρᾶς εἰς Παρίσια. Ἐκτος παρῆλθον τέσσαρα ἔτη! Εγήρασα κόρη! ἔγήρασα!

Καὶ ἐκάθησεν ὡς ἐπαυδήσας εἰς τὸ χρυσοκέντητον θρονίον παρὰ τὴν τράπεζαν.

— Ἡ Μεγαλειότης σας δὲν μετεβλήθη 'παντάπασιν.

— "Ω! δὲ λέθριος τόπος ἡ 'Ρωσία! "Ησουν, Μεττερνῖχε, εἰς τὴν 'Ρωσίαν ποτέ;

— Μάλιστα, Μεγαλειότατε. Νέος ὁν συνάδευσα ὡς γραμματεὺς τὸν Κόμητα Σταδίωνα, πρέσβυν τότε εἰς Μόσχαν.

— "Ω! δὲ λέθριος τόπος! Γῆ κρυσταλλίνη! οὐρανὸς μολύβδινος. Ἡ φύσις νεναρκωμένη! αἰσθάνομαι ἀκόμη τὰς χρένας τῆς εἰς τὰς φλέβας μου. Ἐγήρασα, Μεττερνῖχε. Ἐντιμον ἀνάπαυσιν θέλω. Αὐτῆς ἔχω ἀνάγκην καὶ ἔγω καὶ δὲ κόσμος. Πάντοτε, ἡξεύρεις, ἡγάπων τὴν εἰρήνην, ἀλλ' αἱ περιστάσεις ἔγένων τὸν πόλεμον. Σήμερον θέλω νὰ νικήσω τὰς περιστάσεις, καὶ νὰ τὴν ἐπιβάλω καὶ εἰς αὐτὰς τὰς ίδιας. —

Καὶ προσθέτων εἰς τὰς ζωηρὰς ἥξεις τὸ ζωηρὸν σχῆμα, ἔρδιψεν εἰς τὴν τράπεζαν τὸν τρίπτυχον πίλον του.

— Χαίρω εὑρίσκων τὴν 'Υ. Μ. εἰς διάθεσιν τόσον ἐπιεικῆ, εἶπεν δὲ Μεττερνῖχος, κλίνων βαθύτατα ἐμπρὸς τοῦ αὐτοκράτορος, ἵσως ἵνα κρύψῃ λεπτὴν ἔκφρασιν εἰρωνίας, διασείλασσαν τὰ χεῖλη του ἐλαφρῶς.

— Αὐτὴ θέλει μεγάλως διευκολύνει τὴν ἔργασίαν μου. Ἡ ἀποστολὴ μου εἶναι εἰρήνης ἀποστολὴ. Ἡ 'Υ. Μ. τὸ εἶπεν. Ό κόσμος ἔχει ἀνάγκην ν' ἀναπαυθῇ. Ἡ διπέρη τῆς ποτρίδος μου ἀνωτάτη μου φιλοδοξία εἶναι, νὰ τὴν ίδω θεμελιωτὴν τῆς εἰρήνης, συνδέουσαν τὴν σύμμαχόν της Γαλλίαν πρὸς τὴν Εύρωπην, καὶ καλλίστην τῆς ζωῆς μου στηγμὴν θέλω νομίσει καθ' ἣν ἀν συντελέσω δρπασίαν δὲ θρόνος τῆς 'Υ. Μ. στηριχθῇ εἰς τὴν ἐδραιστάτην πασῶν τῶν βάσεων, τὴν γενικήν ἀρμονίαν.

— Τί ἀλλο, τί ἀλλο ζητῶ ἀνέκαθεν δι' δῆλης τῆς πολιτείας μου, εἶπεν ἀναπτηδῶν δὲ Ναπολέων, ἀρπάζων τὸν πῖλον του καὶ βαδίζων δέξας διὰ τοῦ θαλάμου· — τί ἀλλο ζητῶ δι' αὐτοῦ τοῦ πολέμου, εἰμὴ τὴν εἰρήνην; Τὴν ἐπαναστάσαν Γαλλίαν ἀπέκρουε τῶν ἔθνων δὲ φύσιος, ἡ πρόληψις ἡ δόσις. Αὐτὰ τὴν προεκάλεσαν, αὐτὰ κατέβησαν κατ' αὐτῆς εἰς πόλεμον. Διὰ νὰ σύνθη τὸν πόλεμον, ἐπρεπε νὰ νικήσῃ. Ήτον γενικὸς συναπισμὸς καθ' ἡμῶν. "Ολα τὰ

ἔθνη καθ' ἔνδες ἔθνους. "Αν δὲν ἐπρόσεχα, θὰ μᾶς ἐπινιγαν. Τοιοῦτον ἔρμαιον ἔγνοειται διὰ ἔκινει τῶν λιμοτόνων τὴν δρεξειν. Καὶ τί θὰ ἐγίνετο ἀν ἐπετύγχανον, ἀν ἡ Γαλλία ἐξηγείσετο ἀπὸ τὸ πρόσωπον τῆς Εὐρώπης; "Ο, τι εἰς τὴν οὐράνιον ἀρμονίαν ἀν ἐξελειπεν αὔρηνης εἰς τῶν λαμπροτέρων ἀστέρων. Τὰ πάντα θὰ συνετρίβοντο εἰς σύγκρουσιν καὶ χάος καὶ καταστροφήν. Θὰ ἐσχίζοντο οἱ φύοντες μας μεταξύ των μὲ τοὺς ὄνυχας καὶ μὲ τοὺς δδόντας διὰ τὴν ἐλαχίστην λωρίδα μας. Μὲ πόσην λύσταν μᾶς πολεμούσι! Δὲν ὑπέρθερον νὰ ἰδωσιν ὡς δαυλὸν τεράστιον ἀναπτυμένην τὴν μεγάλην των, τὴν βασιλίδα των πόλεων; Κ' ἐνῷ μοὶ προσφέρουσι τὴν εἰρήνην, δὲ κινοῦσι γῆν καὶ οὐρανὸν κατ' ἐμοῦ; Δὲν συσσωματοῦσι τοὺς ἔχθρούς μου, δὲν δελεάζουσι τοὺς συμμάχους μου; δὲν μοὶ παριστῶσι τὴν εἰρήνην αὐτὴν ὡς παγιδα, διόπου νὰ μὲ συλλάβωσιν ὡς λέοντα κεκυρκότα; Ἀλλὰ μάτην ἐπιτίζουν, μάτην φαντάζονται. Σκιρτοῦν ἀπὸ τὴν χαράν των διὰ μ' ἐνίκησαν. Ό χειμῶν μ' ἐνίκησε, καὶ δὲ Θεδες ἔστις τεῖλει τὸν χειμῶνα. "Εἶχουν μαθημάτων ἀνάγκην, θὰ τοῖς τὰ δώσω.

Εἰς τὴν βιαίαν χειρονομίαν τὴν συνοδεύουσαν τὰς τελευταίας ταύτας λέξεις, ὁ τρίπτυχος πῖλος του ἐξέφυγε τῶν χειρῶν του, καὶ ἐπεσεν εἰς τὸ ἔδαφος δὲ Μεττερνῖχος ἔσπευσε νὰ τὸν λάβει τὸν πρόσφερεν εἰς τὸν αὐτοκράτορα, σκεπτόμενος καθ' ἔσατον διὰ δὲ Ναπολέων ἦν εὐτυχής, δυνάμενος νὰ αἰτιαθῇ τὰ στοιχεῖα διὰ τὰ ίδια πταίσματα.

— Πρέπει ἐκ τούτων νὰ συμπεράνητε, κύριε κόμη, διὰ εἴμαι μᾶλλον καὶ εἰλικρινέστερον πρὸς τὴν εἰρήνην διατεθειμένος, παρὰ τοὺς ἀδιακόπως τὴν εἰρήνην διὰ στέματος ἔχοντας.

— Εκ τούτων πρέπει νὰ συμπεράνητε, κύριε κόμη, διὰ εἴμαι μᾶλλον καὶ εἰλικρινέστερον πρὸς τὴν εἰρήνην διατεθειμένος, παρὰ τὸν ἀδιακόπως τὴν εἰρήνην διὰ στέματος πάτερα.

— Εἰς τὸν πάτερα θέλει τὴν πάντα τοῦ βίαιου βάθισμα του.

— "Ελπίζω διὰ τὴν Μεγαλειότητης ἀπατᾶται ὡς πρὸς τὰς προθέσεις τῶν εὐρωπαϊκῶν ἀνακτούσουλίων. "Αν δὲν ἡθελον τοῦ πολέμου τὴν παῦσιν, δὲν προθέτων εἰς διαπραγματεύσεις, καὶ πρὸ πάντων δὲν ἀνέθετον αὐτὰς εἰς τὴν Αὐστρίαν, τὴν σύμμαχον τῆς Υμετέρας Μεγαλειότητος.

— Μεττερνῖχε, εἶπεν δὲ Ναπολέων, ἀντικρυς αὐτοῦ ἀποτόμως ἴσταμενος, — δὲ λόγος, ἡξέρεις, ἐπλασθή διὰ νὰ κρύπτῃ τινῶν τὴν διάνοιαν. Μή ἐγγυᾶσαι περὶ οὐδενὸς. "Ἄς ίδωμεν τὰς βάσεις τῆς εἰρήνης των, καὶ θὰ κρίνωμεν ἀν προτείνωνται διὰ νὰ γίνωσι δεκταὶ διὰ ν' ἀπορρίψωνται.

— "Αν βάσεις εὐθυδικίας, βάσεις ἐγγυώμεναι ἀφ' ἔσωτῶν περὶ τῆς στερεότητος καὶ διαρκείας τοῦ οἰκοδομήματος, εἰσὶν, ὡς δὲν ἀμφιβάλλω, αἱ ἀρεσταὶ τῆς Υμετέρας Μεγαλειότητης, δὲν θέλω ἀργῆσει νὰ φέρω εἰς τὴν Εὐρώπην τῆς εἰρηγεύσεως τῆς τὸ χαρμόσυνον εὐαγγέλιον.

— Αἱ βάσεις, κύριε κόμη, δὲν εἴγαι δύσκολον νὰ τεθῶσιν. Εἴκοσι ἐτῶν συμβάντα τὰς παρεκείνασαν, καὶ τὸ ξῆφος τοῦτο ἔσκαψε τὰ θεμέλια των.

— Καὶ τοῦτο λέγων, ἐκτύπωσεν ἐλαφρὰ μὲ τὸ χειρόκιτίον του τὸ εἰς τὴν πλευράν του κρεμάμενον ξήφος, καὶ ἡ πλάθωθη εἰς τὸ θρονίον του, ὡς περιμένων τοῦ Μεττερνίχου τὴν ἐξήγησιν.

— "Η Μεγαλειότης Σας, ἀπεκρίθη αὐτὸς, εἰπε πρὸς διάλιγον λέξειν περιέχουσαν κατὰ τὸ σύνηθες βαθυτάτην ἔννοιαν. "Ως δὲ πλάστης ἐστάθμισε πανσόφως τὴν οὐράνιον ἀρμονίαν, καὶ ἡ ἐλαχίστη ἔνδες μάρνου σώματος μετακίνησις ἐπιφέρει τοῦ παγκοσμίου συστή-

ματος την συντάραξιν και καταστροφήν, ούτω συγ-
δύασεν ἐν τῇ ἀκατανόητῳ προνοίᾳ του και τῷ πο-
λιτικῶν σωμάτων τὴν προσάλληλον σχέσιν, ὡστε πᾶ-
σα τοῦ κέντρου μετάθεσις ἀπειλεῖ νὰ βυθίσῃ εἰς γέον
χάρος ἀντά. Αἱ εὐρεθῆ ἔκάστου ἔνους ἡ θέσθεν αὐ-
τῷ ὠρισμένη θέσις, δὲ ἐκ φύσεως αὐτῷ διαγεγραμ-
μένος ἐνεργείας κύκλος και ἡ ἐπιμεμετρημένη αὐτῷ
δόσις δυνάμεως και ἐπιβροής, και ἀς τῷ ἀποδοθῇ ἄ-
νευ φύσου και ἄνευ φειδοῦς, και τότε λέγω τὸν δρ-
γανισμὸν τοῦ πολιτικοῦ κόσμου ἀρτίου, και ἀκραδάν-
τους τῆς τοιαύτης εἰρήνης τὰς βάσεις. Τί φελοῦσι,
Μεγαλειότατε, αἱ ἔγγραφοι συνομολογήσεις, τί αἱ σφρα-
γίδες και αἱ ὑπογραφαὶ, ὅταν αἱ συνθῆκαι περιέχω-
σιν αὐταὶ τὰ σπέρματα τῆς ἀνατροπῆς των; Πρὸς τί
ἐναγωνίων ν' ἀναγείρωμεν σικοδόμημα, ὅταν ἡξεύρω-
μενοι διτι εἴναι πρωρισμένον ν' ἀνατραπῆ, και ὅτι εἰς
πᾶσαν νέαν κατάπτωσιν του νέας καταστροφᾶς ἐπι-
φέρει; Πρὸς τί τὰ πλεονεκτήματα και τὰ κέρδη, δ-
σον μεγάλα και ἀν ὑποτεθῶσιν, ὅταν μὴ στηρίζομε-
να εἰς τὴν δικαιοσύνην, τὸ μόνον βάθρον ἐφ' οὐ δ
Θεός ἐπέτρεψε νὰ ἐπικάθηται διτι προώρισται εἰς
διάρκειαν, οὐ μόνον αὐτὰ ἀποβαίνουσι ταχέως ἐπισφα-
λῆ, ἀλλὰ διακυνδινεύουσι μέχρι τέλους και αὐτὰ τὰ
προσφιλέστατα συμφέροντα τοῦ πλεονεκτοῦντος. Αἱ λάθωμεν,
Μεγαλειότατε, διαρχὴν τῆς εἰρηνεύσεως τοῦ παντὸς τὴν μόνην ἐπιεικῆ, τὴν μόνην ἀσφαλῆ, τὴν
μόνην σύμφωνον και πρὸς τὰς θείας βουλὰς, και,
πέπεισματι, ἐπίσης πρὸς τὸ ἐνδόμυχον τῆς Υ. Μ. αἰσθη-
μα, τὴν ἀρχὴν τῆς Ἱσορροπίας τῶν Εὐρωπαϊκῶν
ἐπικρατειῶν.

— Τῆς ἰσορροπίας εἶπεν δ Ναπολέων ἀναπηδῶν ἐκ
τῆς ἔδρας του. Ναὶ, κύριε κόμη, η λέξις εἴναι ὡραία,
ἀλλὰ κατὰ δυστυχίαν ἐπιδέχεται πολλὰς ἔξηγήσεις.
Ἴσορροπίαν λέγει δ Ἀγγλος, κύριε κόμη, και θέλει
νὰ ἔχειν τὸ κράτος του, τὸ ἀποκλειστικὸν κράτος
του ὡς ὅπου ἔχεινοντα τὰ κύματα τοῦ Ὦκεανοῦ.
Ἴσορροπίαν λέγει δ Ῥώσος, και ἡσυχῶς και ἀρ-
νῶς κατακλύει τὴν Εὐρώπην και τὴν Ἀσίαν, και
μὲ τὸν ἔνα δρθαλμὸν ἐποφθαλμιὰς εἰς τὰς Ἰνδίας, μὲ
τὸν ἄλλον εἰς τὸ Βυζάντιον. Καὶ σεῖς ἴσορροπίαν λέ-
γετε, και θέλετε τὴν ὑπεροχὴν ἐφ' ὅλης τῆς Γερμα-
νίας, θέλετε νὰ ἀρχῆτε ἐπ' αὐτῆς. Ἰσορροπία! Πάντοτε
εὑρίσκονται λέξεις εὔσχημοι διὰ νὰ καλύψωσι
τῶν ἵσχυντων τὰς ἀπαγάδες, και τὴν ἀπογύμνωσιν τῶν
ὅσους βλέπουσιν, η καν φρονοῦσιν ἀσθενεστέρους των.
Καὶ δ Ναπολέων διέτρεχε τὸν θάλαμον μὲ μεγά-
λα βήματα.

— Αἱ τοιαύτην νομίζητε τὴν πρόθεσίν μας, Μεγα-
λειότατε, ἀπεκρίθη δ Μεττερνίχος, ίδοι, ήμεις παραι-
τούμεθα πάσης ὑπερβολικῆς ἀξιώσεως. Δύναμαι, νο-
μίζω, νὰ ἔγγυηθῶ διτι καὶ οἱ λοιποὶ θέλουσι παραι-
τηθῆ πάσης ἀπαιτήσεως δυναμένης νὰ παραβλάψῃ
τῶν ἀλλων τὰ δικαιώματα. Αλλ' ἀν δὲν θέλω-
σιν, η συνθήκη θὰ τοὺς βιάσῃ.

— Ξεχιεὶς δίκαιοιον, φίλε Μεττερνίχε. Πρέπει νὰ κα-
ταβληθῇ ἡ ἀρρενὸς αὐτῶν, οἵτινες ἐνόμισαν διτι ἦλθε και-
ρὸς δι' αὐτοὺς νὰ καταδροχθίσωσι τὰ πάντα, τὴν ἔηραν
και τὴν θάλασσαν. Η συμμαχία μας θέλει ἀρκεῖσι
εἰς τοῦτο.

— Αναμφιβόλως, οὔτε εἰς τοὺς Ἀγγλους πρέπει
ν' ἀστήσωμεν ἐπιβροήν ἐπιβλαθῆ εἰς τῶν ἀλλων ἔνων
τὰ συμφέροντα, οὔτε εἰς τοὺς Ῥώσους ἐπίσθεον αὐ-
ξῆσιν, οὔτε ἐν γένει εἰς κάνεν μέλος τοῦ Εὐρωπαϊ-
κοῦ σώματος ἀνάπτυξιν, ητις νὰ ἐπιφέρῃ κακεξίαν εἰς
τὰ λοιπά. Η Εὐρώπη ἔξερχεται ἀπὸ περιστάσεις ἔκ-
τάκτους, αἰτιγες συνετάραξαι και συγέμιξαν τὰ πάγ-

τα, και ιδέας και σχέσεις. Πολλὰ πρέπει νὰ ἐπα-
νέλθωσιν εἰς τὴν τακτικὴν των κατάστασιν. Γενικὸν
συμφέρον είναι, οἱ ὑπὲρ τὸ δέον αὐξηθέντες νὰ συστα-
λῶσιν εἰς διαστάσεις φυσικωτέρας, οἱ ἐκ τῆς ἀπόπου
φορᾶς τῶν πραγμάτων ἐλαττωθέντες τῶν ἐξ ἀρχῆς
δικαιωμάτων των, ν' ἀγαπήσωσι πάλιν αὐτά.

— Διαβάλλετε, κύριε κόμη, τὴν ίστορίαν, εἰπεν δ
Ναπολέων μὲ βλέμμα σαρκαστικόν. Ἐγὼ φρονῶ διτι
τὰ γενέμενα ποτὲ δὲν εἴναι ἀτοπα, δι' αὐτὸν τοῦτο,
ὅτι ἐγένοντο.

— Εὔχομαι, ἀπεκρίθη δ πρωθυπουργὸς τῆς Αὐ-
στρίας, ποτὲ δι' Υ. Μ. νὰ μη λάβῃ ἀφορμὴν γὰρ με-
ταβάλλῃ τὴν διοξασίαν ταύτην. Αλλὰ πειθομαι ἐγκα-
ταλείπων πᾶσαν περὶ τοῦ παρελθόντος ἀμφισθήτησιν,
και περιοριζόμενος εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ παρόντος.
Συνεπῶς λοιπὸν πρὸς τὴν ιδέαν μου, οἱ τὰ πλεῖστα
προσκτήσαμενοι πρέπει και τὰ πλεῖστα γὰρ θυσίασσοι,
και χάρις εἰς τὴν τροπαιοῦσχον ἡρμοφαίαν τῆς Υ. Μ.
οὐδεὶς προσκτήσατο δισα η Γαλλία.

— Συμπλήρωσον τὴν ιδέαν σου, φίλατας Κόμη. «Καὶ
οἱ τὰ πλεῖστα ἀπολέσαντες πρέπει τὰ πλεῖστα γὰρ ἀ-
πολαμώσωσι. «Καὶ αὐτη εἴναι, φρονεῖς, η Αυστρία.

— Μεγαλειότατε, τὴν τοιαύτην ιδέαν μου δὲν εἴ-
ναι ἀνάγκη γὰρ τὴν ὑποκρύψω. Είναι τέσσον δικαία,
ώστε η Υ. Μ. τὴν διενόησεν.

— Τὴν διενόησα, ἀπεκρίθη δ Ναπολέων καθεξόμε-
νος ἐκ νέου, διότι εἴναι ἔδική μου ιδέα. Περιττὸν
νὰ συνηγορῇς πρὸς ἐμὲ ὑπὲρ τῆς Αυστρίας. Τὰ συμ-
φέροντά της, τῆς ἀγαθῆς μου συμμάχου, μοὶ εἴναι πο-
λύτιμα. «Η πολιτικὴ σας είναι, ν' ἀντισταθμίσητε τὴν
Προυσίαν. «Ως ἐκείνη εἴναι τὸ κέντρον τῶν βορείων
Γερμανικῶν πολιτειῶν, τῶν διαμαρτυρουμένων, οὕτω
θέλετε σεῖς νὰ γίνητε διοχλὸς τῆς μεσημβριανῆς κα-
θολικῆς Γερμανίας. Δὲν πειρίμεν τὴν πρότασίν σας,
Κύριε Κόμη. Σᾶς προσφέρω τὴν Ἰλλυρίαν! Αἱ γίνη-
αντη γένος δεσμὸς μεταξύ μας, και οἱ ἔχθροι μας
δι' ἐννοήσωσιν διτι η ἔνωσις καθιστᾷ τὴν δύναμιν μας
ἀκαταμάχητον.

— Ο Ναπολέων εἶπε ταῦτα μὲ unction μεγαλοπρεπές,
και εἰς τὴν μνήμην του περιπταντο αἱ ἡμέραι καθ'
διένεμε τὴν Εὐρώπην εἰς τοὺς συγγενεῖς και
τοὺς φίλους του. «Αλλ' εἰς τοῦ Μεττερνίχου τὰς πα-
ρειάς ἀνένθη ἀγανακτήσεως παροδικὸν ἔρευθος, και
τὸ στόμα του συνεστάλη εἰς περιφρονήσεως ἀδιόρατον
ἔκφρασιν.

— Η Αυστρία, Μεγαλειότατε, εἶπε, δὲν ζητεῖ δῶρα.
«Ως δι' ἐλατηρίου ὡρθώθη δ Ναπολέων, και συ-
στείλας τὰς δρεῖς, ἐτόξευσε τὸ βλέμμα του ὡς ἀε-
τοῦ πρὸς τὸν Μεττερνίχον.

— Πῶς; εἶπε. Δὲν σᾶς ἀρκεῖται οὐσιας η Ἰλλυρία.

— Αἱ ἐπρόκειτο περὶ τούτου, Μεγαλειότατε, η-
θελα σᾶς εἶπε διτι δὲν ἀρκεῖ, διτι πολὺ ἀπέχεις
τοῦ νὰ ἀρχῇ. Αλλὰ πρόκειται περὶ τοῦ συμφέροντος ἀ-
νωτέρου. Πρόκειται περὶ τῆς τύχης τῆς Εὐρώπης δῆλης,
ης μέρος εἴναι η Αυστρία, καθώς μέρος αὐτῆς εί-
ναι και η Γαλλία. Η Ηλαθα, όχι ν' ἀγοράσω τινὰ ὀφελή-
ματα τη θυσίᾳ τῶν ἀλλων ἔθνων, ἀλλὰ ν' ἀπαι-
τήσω διτι εὐλογούν, διτι δίκαιον διόμοι, ἐν
δύναμι τῆς κοινῆς ἀσφαλείας, ἐν δύναμι τοῦ κοι-
νοῦ συμφέροντος, ἐν δύναμι τοῦ συμφέροντος αὐτῆς
τῆς Γαλλίας. Η Αυστρία ἐπὶ τοιούτων ζητημάτων
δὲν δύναται νὰ θεωρήσῃ ἔαυτην κεχωρισμένη ἀπὸ
τὰς λοιπὰς κυβερνήσεις.

— Ο Ναπολέων ἔβαδιζε τεταραγμένος, ἀφιγε και ἐ-
λάμβανε πάλιν τὸν πῖλόν του, και σταγῶνες ιδρῶ-
τος ἐκάλυπτον τὸ μέτωπό του.

— Μεττερνίχε, εἰπεν, ἡ αὐλή σου θέλει νὰ ώρεθηθῇ ἀπὸ τὴν δυσχερῆ θέσιν εἰς ἡν προσωρινῶς εὐρίσκουμαι. Θέλει ἡ νὰ μὲ φορολογήσῃ ἀμαχητῇ, ἡ νὰ ἕρθῃ πρὸς τῶν ἔχθρων μου τὸ μέρος. Λέγε. Αἱ διαπραγματεύθησαν. Συγκατανεύω. Τί θέλετε;

— Η Αὐστρία, ἀπεκρίθη ἀξιοπρεπῶς διατερνίχος, θέλει, τὸ ἐπαναλαμβάνω, Μεγαλειότατε, τάξιν πραγμάτων θέτουσαν δὶ’ ἔμφρονος διανομῆς τῶν δυνάμεων, τὴν διατήρησιν τῆς εἰρήνης ὑπὸ τὴν αἰγίδα συνδέσμου ἀνεξαρτήτων πολιτειῶν, καὶ μὴ ὑποκειμένων ὑπὸ τὴν ἔξαιρετικὴν ὑπεροχὴν τῆς Γαλλίας.

— Λοιπὸν ίδου ἡ ἀλήθεια. Τὴν ταπείνωσιν τῆς Γαλλίας θέλετε, καὶ δὲν τὸ δμολογεῖτε.

— Τὸ δμολογοῦμεν, Μεγαλειότατε, ἀπεκρίθη ὁ Μεττερνίχος, καθ’ δυον τὴν μὲν Γαλλίαν δύναται νὰ ἐπαναφέρῃ εἰς τὴν φυσικὴν τῆς, τὴν μόνην δυνατὴν δὶ’ αὐτὴν κατάστασιν, εἰς δὲ τῆς Εὐρώπης τὴν ἡσυχίαν καὶ τὴν ἀνεξαρτήσιαν εἶναι ἀπαραίτητον.

— Νὰ τὴν ταπείνωσην θέλετε! εἰπεν ἀπειλητικῶς ἐΝ Ναπολέων. Ἀλλὰ δὲν ἀρκεῖ μόνον νὰ θέλητε. Ἄν δὲν τὴν ἐταπείνωσεν ἡ Αὐστρία δταν εἴχε τοὺς στρατοὺς καὶ τοὺς στρατηγούς της, ἔχει σήμερον αὐτὴν τὴν ἐλπίδα Κύριε Κόμη, ὑμεῖς μοὶ ἐνεθυμήσατε τὴν Βαγράμην. — Ωμολίησα περὶ εἰρήνης, ἀν δὲν τὴν θέλητε, εἰμαι ἔτοιμος, κατὰ γῆς τὴν βίπτω (καὶ ἐσφενδόνισε τὰ χειρόκτια του μὲ δρμὴν εἰς τὸ ἔδαφος), ἐκλέχατε πόλεμον. Ἀλλ’ ἐνθυμηθῆτε τὶ δ πόλεμος ἀπαιτεῖται.

Ο Μεττερνίχος ἔκλινεν εἰς τὴν γῆν, καὶ λαβὼν τὰ χειρόκτια, τὰ ἐπρόσφερεν ἡσυχίας εἰς τὸν αὐτοκράτορα.

— Απαγε, εἰπεν. Ήμεῖς τὸν πόλεμον Πρεσβεύομεν καὶ ἐπίζητούμεν τὴν εἰρήνην, καὶ διὰ νὰ ἐπιτύχωμεν αὐτὴν ὑποκύπτομεν εἰς τὰς μεγίστας θυσίας. Διὸν ὑποκρούσωμεν τὸν πόλεμον ἀπὸ τὰ δριά μας ὥπλισθημεν, ὡς ἀν προσέκειτο καὶ νὰ πολεμήσωμεν.

— Ωπλίσθητε ἀνέκραξεν διατερνίχος δ Ναπολέων, διακόπτων τὸν περίπατόν του καὶ τὸ πρόσωπόν του ὥχριασεν.

— Ο πόλεμος μᾶς περιζωνεῖ πανταχόθεν, καὶ ἔκτείνεται πέριξ ἡμῶν ἐπὶ τετρακοσίας των συνόρων μας λευγάς. Πῶς δυνάμεθα γ’ ἀποκλείσωμεν τὴν πυρκαϊάν του, εἰμὴ γινόμενοι ἀξιόμαχοι καὶ ήμεις; Τὸ στράτευμά μας συμποσεῖται ἡδη. — διατεῖ νὰ μὴ τ’ δμολογήσω εἰς σύμμαχον; — εἰς 350 χιλ. ἀνδρῶν. Εἴκοσι μυριάδες μόναι εἰναι παρατεταγμέναι ὃ πισθεν τῶν δρέων τῆς Βοημίας.

— Δηλαδὴ, εἰπεν δ αὐτοκράτωρ, ἀλληλοδιαδόχως περιπατῶν ταχέως καὶ αἰφνιδίως ἴσταμενος, — δηλαδὴ, ἐπὶ προφάσει ἐνόπλου οὐδετερότητος συνθροίσατε στρατὸν ἀναρθίμιτον, ἀνηγέρθητε εἰς βαθμίδα πρωτεύοντος δυνάμεως, καὶ σήμερον ὑψοῦτε τὴν φωνὴν καὶ μὲ ἀπειλεῖτε.

Ο Μεττερνίχος δὲν ἀπεκρίθη, δὲ Ναπολέων μετά τινων στιγμῶν σιγὴν πλησίασε πρὸς αὐτόν,

— Μεττερνίχε, τῷ εἴπε, σὲ θυσιάζω. Ἄν, ἡ πατρίς σου δὲν σὲ ἀνταμέψῃ λαμπρότατα, θέλει εἴθισαι ἀχάριστος. Εθεσας τοῦ μεγαλείου τῆς τὰ θεμέλια.

— Τῆς Αὐστρίας ἡ αὔξησις πρέπει νὰ εἶναι ἀσπαστὴ εἰς τὴν σύμμαχον της Γαλλίαν.

— Σύμμαχον, ναὶ ἐπανέλαβες ζωρῶς δ Ναπολέων. Τούλαχιστον ὄμολόγησε, φίλε Κόμη, δι τὸ πολλὰ ἐπαχθῆς δὲν σᾶς ἦτον ἡ συμμαχία αὕτη. Ο πλίζετε τῷρα 200 ἡ 300 χιλιάδας ἀνδρῶν καὶ δταν μὲ τρισμυρίους μόνον ἔχρεωστεῖτε νὰ μὲ βοηθήσητε ἀναχωροῦντα ἐκ τῆς Ρωσίας, ποῦ ἦσαν αἱ δυνάμεις σας τότε;

— Μεγαλειότατε, μὴ μᾶς ἀδικῆτε, εἰπεν δ Μεττερνίχος. Ἐτηρήσαμεν ἀκριβῶς τὸς δρους τῆς συνθήκης μας. Τὸ σῶμα τοῦ πρίγγιπος Σθαρζενδέργου ἐνησχόλει τὰ Ρωσικὰ στρατεύματα εἰς τὰ σύνορα, καὶ ἐξησφάλιζε τὰ δρίσιθα σας εἰς τὴν ἐπικίνδυνον ἀνάδασιν σας ἔκεινην. Εἰς τὴν ἐπιστροφήν σας ἀπεικρίτησεν ἡ Προυσία. Τί ἐδυνάμεθα μὲ τὰς 30 χιλιάδας μας; Ἐπειτα διατεῖ νὰ τὸ ἀποστρέψουμεν; ἡ Υ. Μ. δὲν τὸ ἀγνοεῖ. Αὐτοὶ της οἱ θριάμβοι κατέστησαν τὴν Γαλλίαν μισητὴν εἰς τὸς δχλους τῆς Γερμανίας.

— Καὶ εἰς τοῦτο συνετέλεσε καὶ τις διπλωμάτης, καλός μου σύμμαχος.

— Δὲν ἦτον ἀνάγκη νὰ συντελέσω εἰς τοῦτο, καὶ νομίζω πολιτικὴν ἐπικίνδυνον τὴν στηρίζομένην εἰς τοῦ δχλου τὰ πάθη. Εὐκόλως ἀνάπτει τὸ ἡραίστιον τοῦτο, ἀλλὰ δὲν τὸ σύνει δστις θέλει καὶ δται θέλη. Η νεολαία τῶν πανεπιστημίων μας ἔχει τὰς ἰδέας της περὶ ἀνεξαρτήσιας, καὶ δὲν εἰμὶ ἔγω δστις τῇ τὰς ἐμπνέω. “Οταν τροπαιούχος διετρέχατε τὴν Εὐρώπην, δ ἐνθυσιασμόδει τῶν θριάμβων σας ἐπλήρου τὰς νέας ἔκεινας καρδίας. Ἀλλ’ δτε ἡ τύχη ἐστράφη ἐναντίον τῶν δπλων σας, πᾶν κίνημα τοῦ μεμονωμένου ημῶν τοῦ δχλου, χωρὶς ποσῶς νὰ σᾶς βοηθήσῃ, ηθελεν ἐπανεγείρει καθ’ ημῶν τὴν γνώμην δλης τῆς Γερμανίας. Ἐπροτιμήσαμεν νὰ πράξωμεν δτι ἐπράξατε, νὰ περιμείνωμεν τὰς περιστάσεις, καὶ νὰ γίνωμεν ισχυροί διὰ νὰ δυνηθῶμεν νὰ σᾶς προσφέρωμεν τελεσφόρον ἀδρωγάην, δταν ἐπέλθῃ ἡ ὥρα νὰ λυθῇ τὸ μέγα Εὐρωπαϊκὸν ζήτημα.

— Καὶ ἡδη δταν ἡ ὥρα ἐπέστη, θέλετε νὰ σύνητε τὴν Γαλλίαν ἀπὸ τῆς Εὐρώπης τὸν χάρτην, εἰπε μὲ φωνὴν τρέμουσαν ἀπὸ τὸ θυμὸν δ Ναπολέων.

— Μαχρὸν τοῦ ἡγεμόνος μου καὶ ἐμοῦ ἡ τοιαύτη ἰδέα... ἥρχισεν δ Μεττερνίχος· ἀλλ’ ὁ Ναπολέων τὸν διέκοψεν ἀποτόμως ἔξακολουθῶν.

— Καὶ λησμονεῖτε τῷρα καὶ ὅποισχέσεις καὶ συμμαχίαν, καὶ λησμονεῖτε δτε τὸ στέμμα τῆς Γαλλίας τὸ φέρει, — δὲν λέγω ἔκεινος δστις ίσως πολλάκις εἴχεν εἰς τὴν χειράς του τὴν τύχην τῆς Αὐστρίας, ἥρκει νὰ λέισῃ τὴν χειρό του διὰ νὰ τὴν ἀπολέσῃ, καὶ ἐφείσθη αὐτῆς, — ἀλλὰ τὸ φέρει τῆς Αὐστρίας ἡ βασιλόπαιας, ητις εἶναι ἡ ἀληθῆς ἀρχηγὸς τοῦ κράτους, καὶ διότι ἀρχει εἰς τὴν καρδίαν μου, καὶ διότι τὴν ἀφῆση νὰ ἀρχῃ ὡς ἀντίθεσιτσα, ἐν δ περιφέρομαι ἀγωνιζόμενος διὰ νὰ δοξάσω τὸν θρόνον της. Εἰς τὸ διάθος τῆς καρδίας σας πατριωτικὴ καν φιλοτιμία δὲν διμειεῖ;

— Η Αὐστρία, ἀπήντησεν δ Μεττερνίχος, βλέπει μετὰ χαρᾶς τὴν θυγατέρα της ὑψωμένην εἰς θρόνον ἀξιοντῆς καταγωγῆς της. Ἀλλ’ ὡς πρὸς τὸ μέγα καθῆκον δ ἀνέλαβε νὰ ἐκπληρώσῃ ἀπέναντι τῆς Εὐρώπης, οὐδεμίας θυσίας θήσει φεισθῇ. Τοῦτο εἶναι ιερώτερον πάσης φιλοτιμίας, παντὸς συμφέροντος. Ἀλλὰ τοιαύτη θυσία δὲν ἀπαιτεῖται: ἀπὸ αὐτῆς. Τὸ στέμμα τῆς Υ. Μ., δ ἐνκλεῶς φέρει σήμερον ἡ αὐστριακὴ βασιλόπαιας, τῇ εἶναι προσφίλες καὶ ἀναγκαῖον συγχρόνως. Εἰς τὸ σύστημα τῆς ισορροπίας περὶ σ πρὸ δλίγους ωμίλουν, ἡ μπαρξίς τῆς Γαλλίας εἶναι οὐχ ἥττον ἀναπόδευκτος ἡ δλων τῶν ἀλλών δυνάμεων, ἀλλὰ τῆς Γαλλίας ἐπανελθούσης εἰς τῆς οπάρξεως τῆς τοῦ φυσικούς δρους.

Ο Αὐτοκράτωρ περιερέπετο ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον τεταργμένος. Τὸ βῆμά του ἦν ἀνόμαλον. Εν δτῳ ωμίλει δ Μεττερνίχος, τὸ πρόσωπόν του μετέβαλλε μυριάκις καὶ χρώμα καὶ ἔχφρασιν.

— Λοιπὸν λέγε, ἀγέκραξε. Τί θέλετε, τι ἀ-

παιτεῖτε; Δὲν ἥλθες ἐδὼ μόνον διὰ νὰ μοὶ ἑκάσης τὴν γενικήν θεωρίαν τῆς ἴσορροπίας. Υπὸ ποίους δρους θὰ κλείσωμεν τὴν γενικήν μας εἰρήνην;

— Μεγαλειότατε, ἀπεκρίθη δ Μεττερνῖχος, καθιστῶν τὴν ἔκφρασιν τοῦ προσώπου του δυνατὸ γλυκυτέραν, καὶ τὴν φωνήν του κολακευτικωτέραν, — ἡ αὐλή μου σταθμίζουσα δλῶν τῶν μερῶν τὰ συμφέροντα καὶ τὰς ἀξιώσεις, ἵδε πῶς ἐνόμισεν διεύναται δλα νὰ συνδυασθῶσιν, ὥστε ἐπιτεδουμένων τῶν δυσκολιῶν, νὰ ψωθῇ ἐπὶ στερεοῦ ἐδάφους τὸ ικρίωμα τῆς εἰρήνης.

— Ἀκούω, ἀκούω, διέκοψεν δ Ναπολέων, καθεξέμενος εἰς τὸ θρόνον του. Ἀλλ' ἐνῷ ἤκουεν, ἔκτυπα μὲ τὸν πόδα ἀνυπομόνως, ἔδακνε δὲ μὲν τὰ χειρόκτια, δὲ δὲ τὸ κονδύλιον τοῦ μελανοδοχείου του, καὶ ἄλλοτε ἔκτυπα βιαίως τὸν χάρτην, ὅστις ἔκειτο ἀνοικτὸς ἐμπρός του. Τὸ δὲ χρώμα τοῦ προσώπου του ἀπὸ ὠχροῦ ἐγίνετο ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον ἐρυθρόν.

— Ως πρὸς τὴν Αὐστρίαν, ἐξηκολούθησεν ἀταράχως δ Μεττερνῖχος, — δέχεται εὐχαρίστως τὴν Ἰλλυρίαν ἦν τῇ προσφέρει ἡ Υμετέρα Μεγαλειότης. Ἀλλ' ἔχει ἀνάγκην καταληλοτέρων δρίων πρὸς τὴν Ἰταλίαν. Τὴν πολιτικήν της πρὸς δλίγους τὴν ἐξηγήσατε μετὰ τῆς διακρινούσης τὴν Υ. Μ. θαυμούσιας. Αἱ ἀξιώσεις της εἰσὶ συνεπεῖς πρὸς αὐτήν. Τὸ σιδηροῦν στέμμα τοῦ Μεδιολάνου θέλει τὴν ἀποζημιώσει. Διὰ τὴν περιοπὴν τοῦ Αὐτοκρατορικοῦ τίτλου, ὃν προσφέρει δλοκαύτωμα εἰς τὸ κοινὸν ἐργον.

— Τοῦ Μεδιολάνου! ἀνέκραξεν δ Ναπολέων, καὶ δλίγον ἔλλειψε μ' ἐν σχήμα ν' ἀνατρέψῃ τὸ μελανοδοχεῖον του.

— Ο Πάπας, ἐξηκολούθησεν δ Μεττερνῖχος, πρέπει ν' ἀναλάβῃ τὸ κράτος του. Πρὸ παντὸς ἄλλου ἡ κοινοπραγία αὐτῇ πρέπει νὰ στηριχθῇ εἰς τὴν ἀνόρθωσιν τῆς καθολικῆς ἐκκλησίας. — Νέος ἀναδασμὸς τῆς Πολωνίας θέλει εὐχαριστήσει τὴν Ρωσίαν καὶ τὴν Προυσίαν, καὶ θέλει συμπληρώσει τὰ βορειανατολικὰ δρια τῆς Αὐστρίας. Ταῦτα ὡς πρὸς τὰ ἄλλα κράτη. Πρὸ πάντων δμως εἶναι ἀνάγκη, δὲ ἐκχειλίσας Γαλλικὸς χείμαρος νὰ ἐπανέλθῃ εἰρηνικῶς εἰς τὴν κοίτην του. Τὰ Γαλλικὰ στρατεύματα πρέπει ν' ἀποσυρθῶσιν ἀπὸ τὴν Ισπανίαν καὶ τὴν Ολλανδίαν. Ομοίως νὰ ἐγκαταλείψῃ ἡ Γαλλία τὴν Ελβετίαν καὶ τὴν συμπολιτείαν τοῦ Ρήγου.

Τοῦ Ναπολέοντος τὸ πρόσωπον ἔκαιεν ὡς φλόξ, τὸ βλέμμα του ἐσπινθηροδόλει. Καὶ ἀνασκιρτήσας δρημτικῶς;

— Θέλετε, ἀνέκραξε, Μεττερνῖχε, νὰ μ' ἐπιβάλητε τοιούτους δρους ἀμαχητί! Τὸ θεωρῶ ὡς ὕδριν ἐκ μέρους σας. Τὸ οἰκοδόμημα τῶν ἀγώνων καὶ τῶν θριάμβων μου θέλετε λίθον πρὸς λίθον νὰ τὸ κρημνίσητε; καὶ χωρὶς κανονίου βολήν! Καὶ τοιοῦτο σχέδιον δ πενθερός μου τὸ παραδέχεται καὶ μοὶ τὸ προτείνει! Θέλετε τῆς κόρης του τὴν ἀτιμίαν, τὸν ἔξευτελισμόν! Εἰς ποίαν θέσιν θέλετε νὰ μὲ θέσητε ἐνώπιον τοῦ Γαλλικοῦ ἔθνους; Ὡ! Μεττερνῖχε! πόσα σάς ἐπλήρωσεν ἡ Ἀγγλία διὰ νὰ φερθῆτε πρὸς ἐμὲ κατὰ τὸν τρόπον τούτον;

— Ή ὑδριστικὴ αὐτὴ λέξις ἀντήχησεν εἰς τὴν καρδίαν τοῦ κόμητος. "Οσσον ἐρυθρὸν ἦν τὸ πρόσωπον τοῦ Αὐτοκράτορος, τόσον τὸ ἐθικόν του ἐβάφη κάτωχρον. Εἰς τὴν θερμότητα τοῦ λόγου δ Ναπολέων ἀφῆσε πάλιν νὰ πέσῃ δ πῆλος του. Ἀλλ' δ Μεττερνῖχος δὲν ἔκυψεν ὡς πρότερον νὰ τὸν λάβῃ, ἀλλὰ μάλιστα ἀνορθώτας ὑπερηφάνως τὸ σῶμά του,

καὶ συστείλας τὰς δφρεῖς, ἵστατο ἀφωνος. Εἰς δὲ τοῦ Ναπολέοντος τὴν καρδίαν ἀνέβραζεν ὁ θυμὸς ὡς φλογερὰ λάθα, ἀλλὰ συγχρόνως ἡ συναίσθησις διεύθυνεν ἀπρεπῆς λόγος, βαθέως πληγώσας τὰ λεπτότερα αἰσθήματα τοῦ πρωθυπουργοῦ τῆς Αὐστρίας, τῷ ἐπέβαλλεν αἰδὼν τινα καὶ μετάνοιαν, ἡτις τὸν ἐστενοχώρει ἡ ἔκστατέρωθεν σιωπὴ διήρκεσεν ἐπὶ ἐν τέταρτον ὥρας. Εἰς τὸ διάστημα δὲ τοῦτο ἐκάπερος, καὶ διάστημα τὸ πάθος ἐν ἑαυτῷ, ἤρχισε νὰ ἐμβλέπῃ ψυχρότερον εἰς τὴν ἀμοιβαίνων των θέσιν, καὶ νὰ αἰσθάνηται διτὶ περὶ πάλης λόγων δὲν πρόκειται πλέον. Ο Μεττερνῖχος ἐννόει διτὶ δ εἰπών τὰς δημητικὰς ἐκείνας λέξεις, ἣν λίαν ἀνέτοιμος ἀκόμη ἐπως δεχθῆ ἡ τὰς προτάσεις του, καὶ διτὶ πειστικώτεραι αὐτοῦ θέλουσιν εἰσθαι αἱ ἀκαταμάχητοι πειστάσεις. Ἐννοεῖ δὲ καὶ δ Ναπολέων τὴν ὡς ἐκ τῶν πραγμάτων ὑπεροχήν τοῦ ἀντιπάλου του, διτὶ αἱ προτάσεις αὐτοῦ ἡσαν σχεδὸν διαταγαὶ ἰσχυροτέρου πρὸς ἀσθενέστερον, καὶ διτὶ ἡ μόνη πρὸς αὐτὰς ἀπάντησις ἥθελεν εἰσθαι διὰ τοῦ ξίφους, ἀν ἦν δυνατὴ ἀκόμη. Ἀλλὰ δὲν ἥθελησε ν' ἀφήσῃ ὑπὸ τὴν ἐντύπωσιν τῶν ἐσχάτων του λόγων τὸν πρωθυπουργὸν κράτους ἔχοντος 350 χιλ. στρατιωτῶν, καὶ ἐπομένως δυναμένου νὰ λυγίσῃ κατὰ τὸ δοκοῦν τὴν πολιτικήν πλάστιγκα, καὶ προθυμούμενος νὰ κολάσῃ αὐτοὺς, ἔλυσε πρῶτος τὴν σιωπήν.

— Όμολογήσατε, εἰπεν, διτὶ ἡ πολιτική σας δὲν εἶναι εἰλικρινῆς πρὸς ἐμὲ, δὲν εἶναι. Ο πενθερός μου συνενοεῖται μετὰ τῶν ἐχθρῶν μου καὶ ἐμοῦ, καὶ αὐτῆς τῆς κόρης του. Εἰς τὴν ἰδέαν αὐτὴν παραφέρομαι κόμη, γίνομαι ἐκτὸς ἐμαυτοῦ, δὲν εἴμαι κύριος σύτε τῶν λόγων, σύτε τῶν λογισμῶν μου. — Μή τὸ ἀρνεῖσθε, ἐπρόσθετε, παραξύνων ἑαυτὸν, καὶ διὰ νὰ δειχθῇ πεπιεσμένος διτὶ ἔχει δίκαιον, ἐνῷ τῷ διντὶ ἀκόμης διόλου δὲν τὸ ἡρεύετο. — Μή τὸ ἀρνεῖσθε. Αἱ προτάσεις σας εἶναι ἀγγλικαὶ εἰσηγήσεις. Τί θέλει δ λόρδος Βαλπόλος εἰς Βιέννη, δπου τὸν ἐδέχθητε μὲ τὰς ἀγκάλας σας ζνοικτάς; Τί θέλειτε κ' ἐπέμψατε τὸν Κύριον Βεσσεμέρεγον εἰς τὸ Λονδίνον; Προσέξατε, προσέξατε μὴ μετανοήσητε πρῶτοι διὰ τὴν νέαν πολιτικήν σας γραμμήν. Θὰ ἔλθῃ καρδίς, Μεττερνῖχε, δτε δ μέγιστος σου ἀγώνων θὰ συνίσταται πῶς νὰ περιστείλης ἐκείνους εἰς οὓς ἐκτείνεις σήμερον φιλικὴν γεῖρα. Ἀλλὰ θὰ δυγκωθῆς νὰ τοὺς περιστείλῃς; Τὸ φεῦμα εἰς δ ἐμπιστεύεσαι σήμερον θὰ σὲ παρασύρῃ. — Εἰρήνην θέλεις, φίλε κόμη, εἰρήνην. Καὶ τοῦ δυσφύλακτου αὐτοῦ θησαυροῦ τίνα θέτεις φρουρόν; ἀφηρημένας διέσας. Τὴν ἀσφάλειαν τῆς Εὐρώπης ἐμπιστεύεσαι εἰς τὴν ισορροπίαν ἀλληλομάχων συμφερόντων, καὶ ἀν τὸ ἐλάχιστον πνεῦμα συνταράξῃ τὴν ισορροπίαν αὐτὴν, ἐγκαταλείπεις τὴν πλάσιν σου εἰς τὸν στρόβιλον θυελλῆς καταστρεφούσης τὸ πᾶν! Κόμη, κόμη! Εἰς τὴν πολιτείαν ἦν κυβερνᾶς σοὶ φαίνεται δισορθοποία τῶν συμφερόντων ἵκανη ἐγγύησις; εἰς τὴν ἐπισφαλῆ ταύτην σανίδια ἐνεπιστεύηση τὴν σωτηρίαν της; Ποῦ θέλειν εἰσθαι διαθέτεις αὐλή της Αὐστρίας, ἐγκαταλείπειμενη εἰς τῶν δημοκρατῶν τὰ διειροποιήματα; ποῦ θήθελεν εἰσθαι, ἀν δισορθοποίας σου δὲν ὑπερεμάχει αὐτῆς; Ή Εὐρώπη μὲ λέγει φιλόδοξον, ως φιλόδοξον, σὲ κηρύττου, φίλε κόμη, σὲ φοιτηταὶ τῶν πανεπιστημίων σας. Ἀλλ' ἡ ἐδική σου μία φιλόδοξία σώζει τὴν πατρίδα σου ἀπὸ τὰς μυρίας τῶν ἄλλων φιλόδοξας. Σήμερον ἀπειλεῖται δισορθοποία ἀπὸ Αρκτου, σήμερον ἀπὸ Ανατολῆς, αὔριον θέλει ίσως ἀπειληθῆ ἀλλαγέθεν. Διατὰ ἐπεικήτησα τὴν ισχὺν, διατὰ ἀνέλασθον τὸν ἀδίωτον βίον τῆς διηγεικοῦ πάλης, διατὰ ως ἀκοίμητον μογομάχου

ἐσφρήνωσα τὴν Γαλλίαν εἰς ἀδιάβροχτον πανοπλίαν; Διότι εἶναι ἀνάγκη εἰς ν' ἀγρυπνῆν ὑπὲρ δλῶν, διότι ἔγνώρισα τὸν κίνδυνον καὶ ἡλεῖθην γὰ τὸν ἀποκρύπτων. Ως εἴς μόνος διέπει τὴν ἀρμονίαν τῆς πλάστεως, ὡς ἐκάστου κράτους πρέπει εἴς μόνος γὰ ἄρχη. . . .

Οἱ Ναπολέων διεκόπη, ζητῶν πῶς νὰ στρέψῃ τὴν φράσιν του, διότι συνηρθάνθη ὅτι τὸ φυσικὸν αὐτῆς συμπλήρωμα ἀπεκάλυπτεν αὐτὸν ἐκεῖνο, ὃ προσεπάθει αὐτὸς νὰ κρύψῃ, δλον τὸ ἀχανὲς βάθος τῆς φιλοδοξίας του.

— Οὕτω τῆς Εὐρώπης πρέπει νὰ ἄρχῃ μόνος ὁ Ναπολέων! ἐπρόσθετεν ὁ Μεττερνῖχος ἀπαρτίζων τὴν ἰδέαν του.

— Νὰ προμάχηται, νὰ προκινηθεῖν, ἔσπευσε νὰ εἰπῇ ὁ Αὐτοκράτωρ. Τίς δύναται ἄλλος νὰ ἐννοήσῃ τὴν ιδέαν μου μᾶλλον ἀπὸ σὲ, τὸν σώζοντα τὴν Γερμανίαν ἀπὸ τὴν λύμην τῶν δχλαγωγικῶν ἑταιριῶν; ἐπρόσθετεν ὁ υἱὸς τῆς δημοκρατίας. — Θέλετε εἰρήνην; θέσατέ την ὑπὸ τὴν φρουρὰν τοῦ ξίφους μου, γνωστοῦ καὶ εἰς σᾶς καὶ εἰς τὴν Εὐρώπην.

— Η γνώμη τῆς αὐλῆς μου, ἀπεκρίθη ὁ Μεττερνῖχος μὲ τὸν ἀποδεικνύοντα ὅτι σκοπὸν δὲν εἶχε νὰ παρατείνῃ τὴν συζήτησιν, — εἶναι δι τὴν εἰρήνη θέλει τηρηθῆ ἀσφαλέστερον καὶ ἀξιοπρεπέστερον ὑπὸ τὴν κοινὴν ἔγγυόσιν αὐτῶν ἐκείνων οὓς ἐνδιαφέρει. Οἱ δὲ ἥροι αὐτῆς εἰσὶν ἐκεῖνοι, οὓς ἡδη ἐξεθέμην εἰς τὴν 'Υ. Μ.

Καὶ ταῦτα εἰπὼν, ἔκλινεν ὡς ζητῶν τὴν ἀδειαν νὰ ἀπληθῇ.

— Σκέφθητι, Μεττερνῖχε, τῷ εἶπεν ὁ Ναπολέων ἀποχαιρετῶν αὐτὸν, ποὺ εἶναι: οἱ ἀληθεῖς σας ἔχθροι καὶ τίς εἶναι ὁ φυσικὸς σύμμαχός σας. "Ἀλλως τε, ἐπρόσθετε, λαμβάνων τὴν χειρά του, ή 'Ιλυρία δὲν εἶναι δι τελευταία μου λέξις, καὶ δυνάμεθα καὶ εἰς καλλητέρας νὰ συγκατανεύσωμεν συμφωνίας.

Η συνέντευξις αὕτη μετέβαλε τῆς Εὐρώπης τὴν τύχην. Ο Μεττερνῖχος ἀνεγχώρησε πεπεισμένος ὅτι τὸν Ναπολέοντα μόνη ή βία θέλει μεταπείσει εἰς τὰς περὶ ἐθνικῆς ισότητος καὶ ισορροπίας ιδέας, καὶ θέλεις δαμάσει τὴν εἰσέτι ἀπληστὸν φλαρχίαν του. Ἐκτοτε ή Αὐτοτία ἐδρίθη ἀπαρακαλύπτως εἰς τὴν μετὰ τῆς Ἀγγλίας, Πρωσίας καὶ Ρωσίας συμμαχίαν, ἥτις, ἀφ' οὗ ὁ Ναπολέων ἐκάλυψε τὴν πτῶσίν του ὑπὸ τὰς ἐφημέρους δάφνας τῆς Δρέσδης, ἐνίκησεν ἐν Λειψίᾳ, καὶ τέλος ἐκυρίευσε τὰ Παρίσια, καὶ ἔθεσεν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ ἡγεμόνος τῆς Εὐρώπης τὸν χλευατικὸν καὶ ἀκαθίνον στέφανον βασιλέως τῆς "Ἐλασίας". Ο Μεττερνῖχος, συνεπής πρὸς τὰς περὶ ισορροπίας ἀρχάς του, θέλει τὴν Γαλλίαν περιωρισμένη, ἀλλὰ δὲν θέλει τὴν καταστροφήν της. Ως ὅμως τῷ προεπεν ὁ Ναπολέων, οἱ καιροὶ ἥσαν ἡδη αὐτοῦ ἴσχυρότεροι, οἱ περιστάσεις τὸν διέφευγον, καὶ ή διδουσα ἡδη τὴν ὥσιν εἰς τὰ πράγματα ἦν ή Ρωσία.

Εἰς τὴν ἑκατοντήμερον τοῦ Ναπολέοντος ἐπάγιον, ὁ Μεττερνῖχος, θεωρῶν ὡς κοινὴν συμφορὰν πᾶσαν νέαν συντάραξιν τῆς ἡδη εἰρηνευόντης Εὐρώπης, ἐν ἥ κατώρθωσε νὰ δώῃ πρωτίστην θέσιν εἰς τὴν Αὐτοτίαν, ἐγένετο δι μοχλὸς τοῦ εὐρωπαϊκοῦ συγασπισμοῦ κατὰ τοῦ ἐπανελθόντος.

Η δ' ἔκτοτε πολιτεία τοῦ κόμητος Μεττερνίχου, τιμηθέντος ἀπὸ τὴν εὐγνωμοσύνην τοῦ Αὐτοκράτορος μὲ τίτλον πρύκιπος, ἀπέβλεπεν δλη γειτονὸν εἰς τὸ νὰ διατηρήσῃ τὴν Αὐτοτίαν εἰς τὴν περιοπὴν εἰς ἥν τὴν ἀνήγειρεν.

"Αφ' οὗ δ' ὁ πρωταγωνιστὴς τοῦ 19 αἰώνος ἀπεισέρθη ἀπὸ τὸ πολιτικὸν θέστρον, ή κυριωτέρα του φραγτὶς διπήρεται ἐν συνψώῃ τὴν πατρίδα του εἰς πρωτίστην γερμανικὴν δύναμιν, καὶ τοῦτο κατώρθωσεν ἐπιφυλάξας αὐ-

τῆ τὴν ἐπισημοτέραν θέσιν ἐν τῇ γερμανικῇ διαίτῃ, ἥν ὠργάνισε συμφώνως μετὰ τῆς Προυσίας. Συγχρόνως δὲ ἀνέλαβε τὸν δυσχερῆ ἀγῶνα κατὰ τῶν μυστικῶν ἐταιριῶν, αἵτινες, ὡς τελευταῖον ἀπήχημα τῆς Γαλλίκης ἐπαναστάσεως, ὡργανίζοντο καὶ ἐν Γερμανίᾳ πανταχοῦ καὶ ἐν Ἰταλίᾳ, ἀπειλοῦσαι τὴν ἡσυχίαν τῆς Εὐρώπης, καὶ μάλιστα τὴν ἀσφάλειαν τῆς Αὐτοτίας. "Οτε δ' ἐξέρχεται ἡ Ἑλληνικὴ ἐπανάστασις, πρωθυπουργὸς τῆς Αὐτοτίας τὴν ἐνόμισε κλάδον τοῦ Ἰταλικοῦ καρδιοναρισμοῦ, ἥ ὑποκίνησιν τῆς 'Ρωσίας, καὶ διὰ τοῦτο τὴν ἐπολέμησεν. Ἄλλα μετὰ ταῦτα, μεταπεισθεὶς περὶ τοῦ χαρακτῆρός της, εἶπε τὸν βαθὺν ἐκεῖνον λόγον, δι τοι αἱ Εὐρώπαικαὶ δυνάμεις, ὑπὲρ ἑαυτῶν σκεπτόμεναι, γρεωστοῦσι τὴν 'Ελλάδα ἥ νὰ τὴν καταστρέψωσιν, ἥ νὰ τὴν καταστήσωσιν δι τοι μεγίστην."

A. P. P.

ΒΡΟΥΤΟΣ ΚΟΥΡΤΕΡΡΟΣ

Ζητῶν ποῦ τὴν κεφαλὴν κλῖναι.

Ο Κύριος Βροῦτος Κουρτέρρος, υἱὸς Γάλλου βιομηχάνου, ἐπῆλθε τῆς φιλοσοφικῆς τῶν Παρισίων σχολῆς, λαβὼν δλας τὰς σφαίρας λευκὰς, μαθὼν πολλὰ περὶ Καρτεσίου καὶ τῶν ἀγκύλων ἀτόμων, ἀλλὰ μαθὼν συγχρόνως νὰ περιφρονῇ τὸ ἐπάγγελμα τοῦ πατέρος του, νὰ δυσπιστῇ πρὸς τὴν θρησκείαν τοῦ ζήθους του, ν' ἀποστέφηται τὴν κυβέρνησιν τῆς πατρίδος του. Ἐφάμιλλος τοῦ ἀρχαίου τοῦ δμωνύμου, δὲν ὑπέφερε Καίσαρα εἰς τὸ Καπιτώλιον, καὶ εἰς τὰς πολιτικὰς του ἐκστάσεις τῷ ἐπεφοίτων διειροπολήματα δημοκρατικά. Καὶ τῷ ἐπῆλθε μὲν πολλάκις ἥ ίδεα νὰ δοκιμάσῃ μετά τινων δμητρίων του τὴν ἐπὶ τῆς Γαλλίας ἐφαμοργὴν τῶν ἀρχῶν του, ἀλλ' ἥ ἐπαγρύπνησις τῆς ἀστυνομίας τὸν ἐστενοχώρει, καὶ ἥ τύχη τοῦ Φιέστηκ καὶ τῶν δμοτέχνων του ἐνάρκωσε τὴν δραστηρίατά του.

Προκρίνων λοιπὸν νὰ ἔγκαταλείψῃ διὰ παγιδὸς τὴν γῆν δύο πρὸς τοι: βασιλεῖς, καὶ ἀπελπισθεὶς πλέον νὰ ίδῃ τὴν δημοκρατίαν πρὸς αὐτὸν ἐρχεμένην, ἀπεφάσισε νὰ ἀπέλθῃ αὐτὸς πρὸς ἑκατίην. Ἐμ' θωσεν ἐπομένως ταχυδρομικὴν ἄμαξαν, καὶ ἔκραζεν « 'Αμαξηλάτα, πρὸς τὸ Σάν Μαρίνο! »

Μεθ' διδοπορίαν τινῶν ἡμερῶν εἶχεν ἡδη πρὸς δθαλμῶν τὴν ἀπότομον πέτραν ἐφ' ἥς ἐπικαθήται ἥ εὐδαιμώνων δημοκρατία. Εἰς τοὺς πρόποδας αὐτῆς, ἀλλ' ἐκτὸς τῶν δρίων τοῦ κράτους, ἔκειτο ξενοδοχεῖον μικρόν. Εἰς τοῦτο εἰσῆλθεν δι τῆς Βροῦτος διὰ τῆς δπισθεῖας πύλης πρὸς ἀναβῆ τὴν τραχεῖαν δδὸν, ἐνῷ συγχρόνως ἄλλος δδοιπόρος, καταδάς αὐτὴν, εἰσήρχετο διὰ τῆς ἐμπροσθίας Μετ' δλίγον ἐγνωρίσθησαν ἀμασικώις. « 'Ανέρχομαι εἰς Σάν Μαρίνον, εἰπενθούσαν Κουρτέρρος. » — « 'Εκεῖθεν κατέρχομαι » ἀπεκρίθη δ ἄλλος, καὶ δμιλητικὸς ὧν ὡς πᾶς Ἰταλὸς, ἥδηλησε νὰ εἰπῇ καὶ διατί κατέρχεται.

— Ο πατήρ μου, εἰπε, κατατρεχθεὶς εἰς Πισάρον, τὴν πόλιν τῆς γεννήσεως του, ἥν βλέπεις ἐντεῦθεν, κατέφυγε πρὸς χρόνων πολλῶν εἰς Σάν Μαρίνον, δύο ποι καὶ ἔγεννηθην. Καὶ πῶς μὲν ἐκεῖνος ἔζησεν ἀγνῶ, ἔγω δὲ ἡξέρω δι τοι ἐκινδύνευσαν ὑ' ἀποθάνω. Ἐδο οἱ εὐγενεῖς δηλαδὴ εἴκοσι ἥ τριάκοντα λιμπότοντες πτωχαλαζόνες, περιφρονοῦσι τὸν ὄχλον καὶ τὸν γυμνώγουσιν. Ο ὄχλος, δηλαδὴ δια-